

У КПІ – Гран-прі! А ще – золота медаль

Ці нагороди наш університет отримав на Дванадцятій міжнародній виставці "Сучасні заклади освіти" й виставці освіти за кордоном "World Edu", які пройшли з 26 до 28 травня 2021 року. Організовує та проводить ці щорічні заходи компанія "Виставковий Світ" за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України та Державної наукової установи "Інститут модернізації змісту освіти".

За рішенням журі, яке визначало переможців виставкових конкурсів, КПІ ім. Ігоря Сікорського отримав Гран-прі рейтингового конкурсу в номінації "Лідер вищої освіти України", а також золоту медаль у тематичній номінації "Створення і впровадження сучасних засобів навчання, продуктів, програм, систем і комплексних рішень для підвищення якості освіти".

Про те, що означають для університету сьогоднішні нагороди та які його підрозділи долучилися до підготовки представництва КПІ у виставках, розповіла начальниця відділу сприяння працевлаштуванню та професійного розвитку – Центр розвитку кар'єри ДНВР Наталія Пожарська: "Представлення університету на виставках, форумах та інших всеукраїнських, міжнародних заходах є іміджево важливим для нас. КПІ ім. Ігоря Сікорського постійно відзначають найвищими нагородами. Ця виставка завдяки спільній роботі всього колективу університету не стала винятком. Окрема вдячність – працівникам РТФ, ФЕА, ТЕФ, ІМЗ ім. Є.О. Патона за виконану роботу у підготовці представлення нашого університету на виставках. Сподіваємося, що й інші факультети/інститути у майбутньому також долучаться до цієї підготовки".

Володимир Шкільний

КПІ в новому рейтингу QS

КПІ ім. Ігоря Сікорського знову став одним із українських вишів, які увійшли до числа кращих університетів світу за версією рейтингу QS World University Rankings.

Цей рейтинг щорічно складає глобальне аналітичне агентство в галузі вищої освіти QS Quacquarelli Symonds. Експерти відбирають до нього приблизно 4% кращих універ-

ситетів з Азії, Африки, Європи, Північної та Південної Америки й Австралії та Нової Зеландії. Це найбільший світовий рейтинг. Цього року до нього увійшло 1300 закладів вищої освіти. Кількість українських вишів у щорічному рейтингу зросла з чотирьох до восьми. КПІ зберіг попередні позиції, посівши в ньому 701–750-те місце.

Формується рейтинг QS на основі шести головних параметрів: академічної репутації, репутації серед роботодавців, співвідношення викладачів і студентів, цитування робіт (дані про цитати отримуються з використанням бази даних Elrus, Scopus, для складання щорічного рейтингу QS оцінила 96 мільйонів цитат із 14,7 мільйона статей з 2015 по 2020 роки), частини міжнародних викладачів у загальній їх кількості в університеті, частини іноземних студентів у загальному їхньому числі в університеті.

Варто зауважити, що впровадження останнього року показник академічної репутації (Academic Reputation) КПІ імені Ігоря Сікорського значно зріс – більш як на півтора пункти – з 11,2 до 12,9. Це особливо важливо, оскільки цей показник складає 40% від загальної кількості балів, які за методологією рейтингу може набрати виш. Таке зростання допомогло покращити сумарний показник університету (16,2 нині проти 16,0 торік). Однак, водночас, дещо зменшилися інші показники. Звісно, серед причин цього були й суто об'єктивні: скажімо, зниження показників інтернаціоналізації (частки іноземних викладачів і студентів) пов'язано, перш за все, з пандемією. Це характерно для всього регіону Східної Європи та Середньої Азії, оскільки іноземні студенти і ви-

кладачі надавали перевагу розвиненішим країнам, які виявилися більш підготовлені до виниклих складнощів і куди можна було поїхати на навчання, попри загальном закриті кордони. Сьогодні ситуація поволі змінюється. Є й інші резерви. Тож можливості для зростання рейтингу КПІ залишаються доволі значними. Але для цього потрібна системна робота за всіма індикаторами рейтингу.

А найкращим університетом у світі вже 10-й рік поспіль визнано Массачусетський технологічний інститут (MIT), який отримує найвищі бали за дослідження та показник працевлаштування.

Докладніше за рейтингом можна ознайомитися за посиланням:
<https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2022>

Дмитро Стефанович

КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ

Проблеми бізнесу та менеджменту і перспективи їхнього вирішення: точка зору фахівців

Найактуальніші для бізнесу та менеджменту проблеми і перспективи їхнього вирішення обговорили науковці та представники реального сектору економіки на II Міжнародній науково-практичній конференції "Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи", яку організувала і провела кафедра менеджменту факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Конференція відбулася 22 квітня в дистанційному форматі з використанням платформи Zoom. Участь у ній взяли 173 науковці із закладів вищої освіти і наукових установ найбільших міст України: Києва, Львова, Харкова, Одеси, Івано-Франківська, Луцька, Чернівців, Ізмаїла та ін., а також науковці з Польщі, Латвії, Туреччини, Киргизької Республіки та Китаю.

На відкритті конференції з доповідями виступили відомі в галузі економічної науки вітчизняні й зарубіжні вчені та практики – завідувачка кафедри менеджменту Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" професорка В.В.Дергачова, професорка кафедри логістики Національного авіаційного університету С.В.Смерічевська, професорка кафедри міжнародного менеджменту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана Л.П.Гальперіна, завідувач кафедри менеджменту та інформаційних технологій Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету "Одеська юридична академія"

В.М.Тупкало, професорка Ченстоховського університету технологій (Politechnika Czestochowska, Польща) Малгожата Окренглицька, професор Познанського університету технологій (Politechnika Poznanska, Польща) Євген Ревтюк, начальник управління перспективного розвитку ПрАТ "НКМЗ" Є.О.Коржов.

Проблематика та перспективи вирішення порушених науковцями питань втілювалися у прикладні наукові дослідження, матеріали яких вміщено в збірнику тез конференції за такими тематичними напрямками:

– "Тенденції розвитку вітчизняного бізнесу та менеджменту"

(діджиталізація бізнес-процесів в умовах пандемії, концепція конкурентоспроможного іміджу підприємства, парадигма кризового управління організаційними системами в умовах Індустрії 4.0, соціальна відповідальність та сталий розвиток);

– "Менеджмент міжнародного бізнесу в умовах глобалізації" (вплив пандемії на експортну діяльність підприємств, управління інтелектуальною власністю стартап-проектів, циркулярна економіка, розвиток світового ринку освітніх технологій, транскордонне співробітництво на шляху інтеграції до ЄС);

– "Інновації та підприємництво як основа економічного зростання країни" (кластеризація, інноваційне підприємництво, фінансування інновацій в період пандемії, впровадження ощадливого виробництва, інноваційні форми партнерства, управління ризиками в електронній комерції);

– "Управління ланцюгами поставок у стратегії розвитку підприємств" (сучасні реалії розвитку логістики, інформаційна взаємодія учасників логістичного процесу, екологічність перевезень, оптимізація складської діяльності, принципи інтегрованої логістики).

За інф. організаційного комітету конференції

ОБЛИЧЧЯ УСПІХУ

Катерина Гілевич

Люди по-різному приходять у професію: з цікавості, "за компанію", абсолютно випадково або ж цілеспрямовано й вмотивовано. Саме так вибрала майбутній фах Катерина Гілевич – п'ятикурсниця ІЕЕ, яка в цьому семестрі удостоєна стипендії Президента України. Дівчина охоче розповідає про себе: "Навчаюся за спеціальністю "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка". Цікавитися темою енергетики я почала ще з дитинства, адже мої татусь і дідусь працювали саме в цій важливій галузі. Мені завжди хотілося, щоб внесок моїх рідних та їхніх колег у

Розвиває і популяризує наукову роботу серед студентів

розвиток суспільства цінувався більше, став цікавішим для інших людей. Тому ще зі школи я впевнено знала, що буду розвиватися в галузі, яка охоплює всі сфери діяльності людини, а саме: вивчає та використовує енергетичні ресурси для вироблення, перетворення, передавання і розподілу різних видів енергії".

В університеті студентка не лише оволодіває професією, а й навчається самостійності, відповідальності, уміння працювати в команді, приймати рішення і нести за них відповідальність. "Завдяки КПІ ім. Ігоря Сікорського я навчилася вирішувати складні задачі та ситуації, що розвивають мене не тільки як спеціаліста, а як особистість, – ділиться вона. – Тут я отримала можливість перевірити себе і свої знання, відкрити нові напрями для розвитку. Цікавим викликом стало дистанційне навчання: завдяки йому у мені випрацювалася самодисципліна і відповідальність перед собою і викладачами. Я щиро вдячна моєму науковому керівнику доц. Денису Григоровичу Дерев'янку, з яким співпрацюємо та підготували кілька публікацій, що стосуються розвитку відновлюваних джерел енергії, накопичувачів електричної енергії, блискавкозахисту сонячних станцій тощо. Разом розвиваємо і популяризуємо наукову роботу серед студентів у науково-технічному гуртку кафедри електропостачання "Smart Grid системи з джерелами розосередженої генерації". До речі, слова студентки не розходяться зі справами: усі учасники гуртка в 2019 році підготували доповіді на конференцію з міжнародною участю "Warsaw Power Engineering Students' Conference".

Здається, поняттю "вільний час" Катерина надає свого певного змісту: "У вільний час намагаюся підвищувати свою кваліфікацію як спе-

ціаліста, беру участь у наукових проєктах, марафонах, хакатонах, конференціях".

Розповідь про успіхи студентки доповнює заступник директора ІЕЕ з навчально-виховної роботи доц. Вадим Ткаченко: "Катерина Гілевич сумлінно навчається, завдяки активній участі у роботі наукового гуртка допомагає розвивати і популяризувати наукову роботу серед студентів. Будучи лідером гуртка, у 2019 році сформувала команду, з якою взяла участь у конференції з міжнародною участю "Warsaw Power Engineering Students' Conference". Результати її наукових досліджень втілені в наукових публікаціях, доповідях на міжнародних науково-технічних конференціях, всеукраїнських та міжнародних проєктах. У 2020 році це Всеукраїнський проєкт "Онлайн школа НАЕК "Енергоатом", Міжнародний проєкт USAID "Енергетична безпека", Міжнародна конференція ІЕЕЕ, Міжнародний проєкт USAID "Як зацікавити дівчат енергетикою" та інші. Завдяки плідній роботі магістрантка завоювала авторитет у студентів та викладачів. Катерину можна охарактеризувати як сформовану особистість та лідерку, яка має сучасний погляд на розвиток науки та освітнього дозвілля студентів".

У найближчих планах студентки нові проєкти та виклики: "Я впевнена, що це лише початок моїх досягнень і наукової діяльності, тому планую вдосконалювати роботу студентського гуртка нашої кафедри та зробити цікавий енергетичний проєкт-марафон, який би захопив і об'єднав студентів енергетичних факультетів КПІ". Бажання творити, впевненість і наснага – запорука успіху. Хай здійсняться ваші задуми, молоді дослідники ІЕЕ.

Н. Вдовенко

Студентка Анна Заровська та її перші досягнення в науці

Приємна новина: за підсумками II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності "Фізика та астрономія" у 2021 році за наукову роботу "Плазмонний резонанс в наночастинках Au" дипломом III ступеня нагороджена студентка кафедри фізики енергетичних систем ФТІ КПІ ім. Ігоря Сікорського Анна Заровська. Боротьба на конкурсі була запеклою, наша Анна Заровська набрала 84,6 бала, відставши від першого місця всього на 3,4 бала!

Усього в конкурсі взяли участь 35 студентів з 22 ЗВО України, а до II туру було відібрано 9 учасників. Тур проходив на базі Фізико-технічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Захист робіт конкурсантими внаслідок пандемії відбувався в онлайн-форматі у системі Cisco Webex Meetings.

Коротко про зміст наукової роботи Анни Заровської. Плазмонний резонанс залежить від багатьох факторів, зокрема від діелектричної проникності середовища, електричного поля, розмірів наночастинок тощо. Фіксуючи одні фактори та варіюючи інші, можна простежити ці залежності і потім використовувати їх на практиці. Наприклад, залежність плазмонного резонансу від діелектричної проникності середовища широко використовується в біодетекції. Саме тому цей напрям досліджень стрімко розвивається. У своїй роботі Анна вирішила поєднати різні фактори та оцінити їх комплексний вплив на плазмонний

резонанс, тоді як попередні дослідження враховували одночасно тільки один із факторів. Це нововведення дозволяє не тільки збільшити точність уже існуючих пристроїв для детекції, але й розширює простір для нових застосувань даного явища. Експерименти для виявлення та оцінки залежностей проводились на базі Інституту фізики напівпровідників імені В.С. Лашкарьова НАН України. Вперше результати досліджень були представлені на Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених у травні 2020 року, також була опублікована стаття "Плазмонний резонанс у наночастинках Au за наявності діелектрика".

Анні Заровській з самого дитинства подобалися точні науки. Воно й не дивно, адже кілька поколінь членів її сім'ї працювали вчителями математики. У 5 років Анна пішла до першого класу загальноосвітньої спеціалізованої школи фізико-математичного профілю №12 міста Чернігова. Тут у неї зародилася і зміцніла любов до математики, а також відбулося перше та визначальне для неї знайомство з фізикою. Саме завдяки цікавому та ґрунтовному викладанню цього предмета в школі

Анна Заровська

дівчина обрала в КПІ спеціальність "Прикладна фізика та наноматеріали".

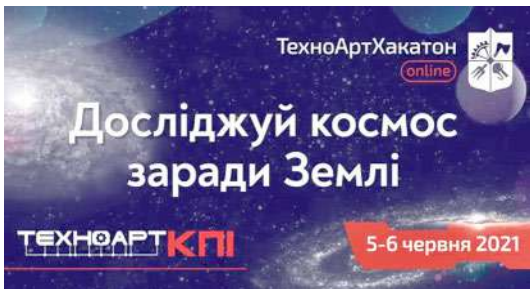
Нині Анна навчається на 5-му курсі і досі жодного разу не пошкодувала про свій вибір. Фізико-технічний інститут – це чудове місце для людей, які хочуть та люблять учитися. Іноді їй буває складно, але дівчина знає, що лише завдяки наполегливій праці можна досягти успіху. Анна не обмежується навчанням в університеті – у 2017 та 2018 роках вона відвідувала Весняну школу НАЕК "Енергоатом", завдяки чому змогла потрапити на екскурсію на Хмельницьку та Южно-Українську атомні електростанції. Набуті під час навчання у школі знання пізніше стали дівчині в пригоді під час вивчення різних предметів, оскільки ця тематика є дотичною до спеціалізації кафедри фізики енергетичних систем.

Загалом, шлях вивчення фізики іноді буває тернистим, проте стає набагато легшим, коли поруч досвідчений та завзятий наставник. Для Анни такою людиною став її науковий керівник – доцент кафедри фізики енергетичних систем Андрій Гільчук. Він є прикладом науковця, яким дівчина хотіла б стати, і вона цілеспрямовано прямує до своєї мети.

Володимир Школьній
за інф. ФТІ

Хакатон ТехноАртКПІ: школярі шукають і знаходять інноваційні рішення

У межах фестивалю ТехноАртКПІ, який щорічно проводиться з метою популяризації інженерних спеціальностей серед школярів, на початку червня відбувся онлайн-хакатон Hack Space for Earth (Досліджуй космос заради Землі). Партнерами фестивалю виступили благодійний фонд "Школа майбутнього", торговельна мережа "Сільпо", компанія "Прогрестех-Україна", Інжинірингова школа Noosphere, Райффайзен Банк Аваль.

Цього разу ТехноАртХакатон побив усі рекорди по рівню зацікавленості учасників. Починалося з того, що організатори запропонували школярам вибрати напрям для розроблення власного проекту з космічної тематики. Протягом першого тижня червня відбувалися вебінари, майстер-класи, обрання теми дослідження з різних категорій, розподілення команд. Менторами для школярів під час створення ними космічних проектів уперше виступили студенти ФБТ, ФЕЛ, РТФ, ІМЗ, ІАТ КПІ ім. Ігоря Сікорського, КІТУ НАУ, а також волонтери КПІ та інших вишів. На онлайн-змагання зареєструвалися понад 100 осіб: школярі різного віку, батьки та вчителі, яким також було цікаво спостерігати за проведенням хакатону. Після вибору завдання команди впродовж тижня шукали інноваційні рішення та відвідували вебінари експертів і менторів, які надихали та допомагали їм впоратися з поставленим завданням.

Хакатон проходив у двох вікових категоріях. Школярі 5-8 класів могли випробувати свої сили в

категорії "Безмежна творчість", а школярі старшого віку – у категоріях "Законодавець космосу", "Досліджуй технології", "Інженер всесвіту", "Створюй екосистему" та "Будь на зв'язку".

Із 12 зареєстрованих учасників категорії "Безмежна творчість" призіві місця вибороли 7 школярів.

Із старшої вікової групи, де захищалося понад 30 учасників, призіві місця вибороли 4 команди: Oxygen Researchers з проектом "СМОП на МКС" (категорія "Створюй екосистему"); Next Space з проектом "Захисне покриття NGSC-01" (категорія "Інженер всесвіту"); Startupers з проектом "Spectam" (категорія "Будь на зв'язку"); Future Incognita з проектом "Entrance to Europe" (категорія "Досліджуй технології"). Приз глядацьких симпатій здобула команда Humanisation з проектом "New vision" (категорія "Інженер всесвіту").

Переможці отримали корисні подарунки від КПІ ім. Ігоря Сікорського та Київської Малої академії наук.

Варто зазначити, що окрім традиційних тем із застосуванням програмування та обробки даних, учасники обирали теми, які є надзвичайно актуальними: виявлення тріщин у матеріалах, створення радіоканалів тощо. Учасники вразили журі рівнем робіт і відповідальним ставленням до підготовки проектів. Найцікавіші проекти отримали сертифікати до Стартап-школи Sikorsky Challenge.

За словами члена оргкомітету ТехноАртКПІ, заступниці декана РТФ Оксани Захарченко, велика кількість позитивних відгуків від учасників та журі хакатону в соціальних мережах, слова вдячності на телеграм-каналах, щасливі очі переможців

Проректор з навчально-виховної роботи Наталія Семінська з переможцями хакатону

– усе це спонукає організаторів до подальших звершень і нових ідей.

Довідково: Хакатон ТехноАртКПІ 2021 проведено 31 травня – 6 червня 2021 р. Зареєструвалися більше ніж 70 школярів 5-10 класів. Сформовано 11 команд (від 2 до 4 осіб), загалом – 37 школярів. Спеціальна категорія (5-8 класи): 1 команда, 12 індивідуальних учасників. Загалом – 49 учасників з різних міст України (Київ, Рівне, Черкаси, Дніпро та ін.), 9 менторів-студентів. Упродовж тижня проведено 6 вебінарів від партнерів. У суботу та неділю відбувалися захисти проєктів з трансляцією у прямому ефірі. Для всіх бажаючих протягом двох днів були організовані екскурсії по університету.

Підготував Володимир Школьнік

У КПІ розробляють серію наносупутників для дослідження Землі та космосу

Нова публікація про КПІ ім. Ігоря Сікорського з'явилася в травневому числі журналу "QS Global Education News" (QS GEN), який видає компанія-упорядник рейтингу "Quacquarelli Symonds". Як і першу статтю про внесок київських політехніків у місію космічного зонда "Хаябуса-2", що побачила світ у березні цього року, її також присвячено участі дослідників і студентів нашого університету в космічних програмах. Точніше, наносупутникам КПІ – тим, які вже створено, і тим, робота над якими триває. Матеріал називається "KPI develops nanosatellites to explore Earth and space". Як видно з назви, в ньому подано стислу інформацію про ці космічні апарати, яка може бути цікавою для численної спеціалізованої міжнародної аудиторії. А читачів у журналу дійсно доволі багато, адже рейтинг QS охоплює більше ніж 1600 університетів усього світу. Проте, думаємо, що ці сконцентровані в кілька абзаців відомості можуть бути цікавими і читачам "Київського політехніка", тому пропонуємо цей матеріал в перекладі українською.

KPI develops nanosatellites to explore Earth and space

Ukraine - The Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (KPI) is developing new nanosatellites, PolyITAN, of the CubeSat class. They will be used for exploring space and processes occurring on Earth. Plans are in hand to orbit one of the satellites, namely PolyITAN-3, in 2021.

The satellite is being built in conjunction with Poland's Poznan University of Technology.

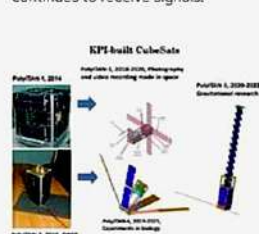
The engineering model PolyITAN-3 is still in the pipeline. It can be used for remote sensing of the Earth, environmental monitoring, earthquake forecasting, and

research in the ionosphere. The main mission of the satellite is to take photographs and transmit data to Earth.

Simultaneously, the team of designers is working on three more nanosatellites. Each of them will carry out missions in outer space.

PolyITAN-4 is projected to be used for bioexperiments on plants as well as for lunar programmes, and PolyITAN-5 will be designed for the exploration of Earth's electronic field and the characteristics of cataclysms, such as earthquakes and tsunamis.

The first test KPI-built nanosatellite, PolyITAN-1, was put into a low Earth orbit in June 2014, and the team continues to receive signals.

У Київському політехнічному інституті ім. Ігоря Сікорського розробляють нові наносупутники серії PolyITAN формату CubeSat. Їх застосовуватимуть для вивчення космосу й процесів, що відбуваються на Землі. Один із супутників – PolyITAN-3 – планують запустити на навколосемну орбіту вже 2021 року.

Супутник розробляється спільно з Познанською політехнікою.

На цей час інженерна модель PolyITAN-3 ще на стадії розробки, апарат зможуть використовувати для дистанційного зондування Землі, екологічного моніторингу, прогнозу землетрусів та досліджень іоносфери. Головне завдання супутника – робити фото та передавати дані на Землю.

Третій PolyITAN передаватиме зображення Землі: фотографуватиме та надсилатиме ці дані для досліджень. Він вирізняється тим, що має додатковий блок для зйомки та спеціальні крила, які дають змогу збільшити електроживлення супутника.

Водночас із третім PolyITANом команда працює над створенням трьох наступних наносупутників. Кожен з них виконуватиме свою місію в космічному просторі.

Наприклад, PolyITAN-4 планують застосовувати для біоекспериментів з рослинами та місячних програм. П'ятий PolyITAN – для дослідження електронного поля Землі та характеристики земних катаклізмів, як-от: землетруси й цунамі.

Нагадаємо, перший тестовий КПІшній наносупутник PolyITAN-1 запустили на навколосемну орбіту у червні 2014-го, і команда досі отримує з нього сигнали та всю необхідну інформацію. Другий супутник – PolyITAN-2-SAU – отримував дані вимірювань нижньої термосфери Землі для дослідження змін клімату. Він був створений у рамках міжнародного космічного проекту QB50 і запущений в космос 2017 року.

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

На старих картах Києва недалеко від Київського політехнічного інституту, в районі хутора Грушки, можна побачити ділянку землі, позначену як "Ферма політехнічного інституту". Що ж являло собою це забуте нині інститутське господарство?

Історична територія Києва, хутір Грушки, містилася між сучасними вулицями Гарматна і Миколи Василенка в Солом'янському районі. Свою назву хутір отримав від прізвища його колишніх власників. У 1869 році Київська палата державних маєностей виділила місту для користування 14 земельних ділянок, а в 1871 році більшу частину цієї землі купили київський дворянин Костянтин Грушко та його дружина Устина Грушко.

Згодом на цьому хуторі Київським міським громадським управлінням у користування сільськогосподарському відділенню Політехнічного інституту була видана окрема садиба площею 30 десятин для створення там "дослідної станції землеробських машин і знарядь". Ця територія була ненабагато меншою за основну садибу КПП, яка займала площу 38 десятин. Інститутське господарство "Грушки" (на кресленнях воно іменувалося як дослідне поле № 2, а на міських планах – "Ферма політехнічного інституту") розташовувалося за три версти від основних будівель – неподалік дачного селища Каравасів дачі (сучасний район Національного авіаційного університету). Дістатися до нього можна було від основної садиби КПП по Борщагівській вулиці. Поруч розташовувалися орні поля, а ближче до Брест-Литовського шосе – плац площею 76 десятин, переданий військовому відомству в обмін на місце під будівництво КПП, та цегельний завод Степана Макаровича Фузика, одного з представників заможної сільської родини.

Професор КПП
К.Г. Шиндлер

її розпорядження було передано частину дослідного поля. Працювати станція почала 1901 року, коли водночас із запровадженням встановлених сівозмін проводилося спорудження будівель і налагоджувалися випробування сільськогосподарської техніки. Проекти будівель і безпосереднє керівництво будівельними роботами виконував архітектор КПП Всеволод Адольфович Обремський.

Організацію роботи і завідування станцією випробування сільськогосподарських машин було довірено виконавчу обов'язків екстраординарного професора Камілла Гавриловичу Шиндлеру. Цьому призначенню передувало засідання Ради КПП 24 серпня 1899 року, на якому було порушено питання про необхідність "викладання землеробської механіки і побудови сільськогосподарських машин на механічному і сільськогосподарському відділеннях", а також випробуван-

польових умовах, проводили випробування нової техніки на надійність, закріплювали набуті теоретичні знання з ведення польових робіт. Викладачі та студенти проводили дослідні роботи з механізації та модернізації сільськогосподарської техніки, розроблялися методики проведення випробувань. Успішній роботі станції сприяло її близьке розташування до навчальних корпусів КПП.

Результатом наукової діяльності К.Г. Шиндлера, у тому числі і робіт, проведених на дослідному полі "Грушки", стало видання в 1902 році першого в світовій практиці атласу "Политипажі, Ескизи и Чертежи машинь-орудій сьовременнаго сельскаго хозяйства" та інших книг, присвячених землеробським машинам.

18 лютого 1911 року на засіданні Ради КПП було оголошено постанову механічного та сільськогосподарського відділень, де серед іншого йшлося й

Станція випробування сільськогосподарських машин на дослідному полі № 2, 1902 р.

ня землеробських машин у полі. Директор інституту Віктор Львович Кирпичов у своєму виступі тоді зазначив, що викладання цього навчального предмета "необхідно доручити фахівцеві з наданням йому звання професора", а як кандидата запропонував інженера-механіка К. Г. Шиндлера: "Він закінчив курс в Імператорському московському технічному училищі в 1893 році і потім служив на цукровому заводі до 1895 року, згодом провів 7 місяців за кордоном для вивчення землеробських машин, і після того керував практичними заняттями по таких машинах студентів Московського сільськогосподарського інституту, звідки був відряджений Міністерством земле-

про таке: "Професор К. Г. Шиндлер поставив на недосяжну висоту справу викладання сільськогосподарських машин і знарядь, а також і справу їхнього експериментального дослідження, створивши за допомогою завзятої праці і наполегливості станцію випробування сільськогосподарських машин-знарядь, яка отримала широку популярність не тільки в Південно-Західному краї, а й у всій Росії".

Станція випробування сільськогосподарських машин КПП відіграла величезну роль у підготовці кваліфікованих фахівців, стала першою в Російській імперії постійно діючою випробувальною станцією землеробських машин. Згодом досвід, набутий у Київському політехнічному інституті, професор К. Г. Шиндлер використав при створенні сільськогосподарських станцій в Єлисаветграді та Ростові-на-Дону.

Головний корпус станції, 1902 р.

22 квітня 1902 року згідно з актом приймання будівель і споруд Київського політехнічного інституту імператора Олександра II правлінням інституту на чолі з директором Віктором Львовичем Кирпичовим були прийняті в експлуатацію серед інших і будівлі, що містилися на дослідному полі № 2:

1) кам'яна будівля для випробування землеробських знарядь з дерев'яною прибудовою для маневру і житловими приміщеннями для робітників об'ємом 384 кубічних сажень і площею 125 квадратних сажень;

2) дерев'яний сарай для складування землеробських знарядь з кам'яним погребом;

3) дерев'яний навіс для землеробських машин і ін.

Станція випробування землеробських машин і знарядь була заснована в 1900 році, і того ж року в

робства і державного майна в Німеччину, Францію, Англію і Північну Америку терміном на півтора року для вивчення сільськогосподарського машинобудування". Також В.Л. Кирпичов повідомив про прекрасно організоване ведення випробувань сільськогосподарських машин К.Г.Шиндлером у 1898-1899 роках під час його роботи на посаді лаборанта на дослідницькій станції при Харківському технологічному інституті імператора Олександра III.

Завідування господарською частиною станції з весни 1901 року було доручено агроному Сергію Миколайовичу Богоявленському.

На станції випробування сільськогосподарських машин студенти сільськогосподарського і механічного відділень вивчали конструкції землеробських машин, їхню роботу безпосередньо в

Дерев'яний сарай на станції для зберігання землеробських знарядь, 1902 р.

У 1922 році дослідне поле КПП № 2 разом зі станцією випробування сільськогосподарських машин перейшло в розпорядження Київського сільськогосподарського інституту, який було утворено на базі агрономічного факультету КПП.

Ігор Андреев,
доцент кафедри МАХНВ ІХФ

Легендарний Ан-2 вже в КПІ!

Легенда вітчизняного літакобудування, наймасовіший у світі за всю історію авіації одномоторний біплан, літак Ан-2 тепер експонується просто неба в університетському музеї! Восени минулого року наша газета повідомляла, що співробітники музею домовилися з відомим меценатом Анатолієм Шумським, який займається колекціонуванням військової техніки, про передачу літака Ан-2 на відповідальне збереження до нашого університету як музейний експонат (див. "Київський політехнік" № 34 від 29.10.2020 р.). Нагадаємо: літак зберігався в Запоріжжі, і після проведення аукціону його було викуплено та спеціальною технікою доставлено до Києва. Реставрацією літака, якої він, звичайно, потребував (не був в експлуатації понад 20 років і стояв під відкритим небом), займалися працівники ДП "Антонов".

Про те, що було далі, розповів проректор з адміністративної роботи університету Вадим Кондратюк: "Для прийому Ан-2 у сквері Піо-

нерів авіації за корпусом №6 ми зробили спеціальний майданчик – основу для встановлення літака. І в ніч проти 5 червня (з п'ятниці на суботу) 2021 року, після виконання фахівцями ДП "Антонов" реставраційних робіт, літак доставили в КПІ на місце його постійної дислокації. Для транспортування було використано спеціальний тягач. Ще раніше

крила були від'єднані від літака і доставлені окремо. За допомогою тягача транспортували фюзеляж літака на шасі від заводу "Антонов" проспектом Перемоги до КПІ. Цьому передувало погодження з транспортними організаціями та відповідними комісіями. Патрульна поліція м. Києва забезпечила нам супровід літака, який рухаючись зі

швидкістю 12 км/год, через півтори години був на місці".

Отже, у сквері Піонерів авіації, прилеглому до Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського, з'явився новий експонат. І тепер студенти і співробітники університету, містяни і гості КПІ зможуть зблизька оглянути легендарний літак Ан-2. **Володимир Школьніий**

Транспортування літака Ан-2 проспектом Перемоги до КПІ

Довідково: Ан-2 – легкий багатоцільовий літак, наймасовіший у світі одномоторний біплан за всю історію авіації. Початок виробництва Ан-2 – 1948 рік. Перший виробник – Завод № 473 у Києві (тепер – Серійний завод "Антонов"). Спочатку літаки називали "всюдилит", народні назви – "Аннушка" та "кукурудзник" (з огляду на використання його в сільському господарстві). Всього таких літаків вироблено понад 18 тисяч. Ан-2 вироблявся в СРСР, Польщі, а в Китаї виробляється і дотепер. Розробник Ан-2, легендарний авіабудівник Олег Антонов, якось сказав: "Ан-2 – мій найбільший успіх. Він не має аналогів у світовій авіаційній техніці. Цей літак побудовано з розрахунком на наші своєрідні умови, яких більше ніде не існує..."

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
вул. Політехнічна, 14,
корп. 16, кімната № 126
✉ gazeta@kpi.ua
☎ (044) 204-85-95

Головний редактор
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор
Н.С. ЛІБЕРТ

Підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Рестраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.